

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

enhver tid være vanskeligt at få noget rigtigt ud af de opsamlingsklasser, man får tilbage i den fri mellemskole, når eksamensmellemskolen har taget sit? Indenfor købstadskolen lægger man jo megen vægt på, at børnene i grundskolen i de 5 første skoleår holdes sammen som en enhed, helst med kun en enkelt lærer eller i hvert fald kun ganske få lærere til hver klasse. Men ved 11—12 års alderen, når delingen skal foretages, tager man toppen af alle klasserne, og derefter samles børnene fra 3—4—5 klasser til den fri mellemskoleklasse. Det siger sig selv, at det griber meget forstyrrende ind i disse børns skoleverden, og det tager under alle omstændigheder for mange af børnene lang tid, før de tilpasses til disse nye former. Når dertil så føjes, at en stor del af børnene, der bliver optaget i eksamensskolen, helt op til 30 pct., forlader skolen ved 14 års alderen og ingen endelig afslutning får på undervisningen i en række af skolens hovedfag, taler også dette for at undgå delingen og i stedet for holde børnene sammen til afsluttende undervisning også i købstadskolen.

Desuden knytter der sig til delingen af børnene i 11—12 års alderen meget stor usikkerhed. Det har jo vist sig, at børn, der ikke kunne bestå optagelsesprøven til eksamensmellemskolen, alligevel, inden de blev 15 år, havde nået børnene i eksamensmellemskolen og klarede eksamen.

Der er for tiden i flere byskoler forsøg i gang med undervisning i klasser, hvor alle børnene holdes samlet til det 14. år, altså en udelt skole. Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt, såvidt jeg ved, noget endeligt resultat med hensyn til disse forsøgsklasser, men det, jeg har hørt fra disse skoler, peger altså sammen i retning af, at de bogligt begavede børn ikke holdes tilbage ved i disse år at gå i klasse med de andre, mindre bogligt begavede, og det viser sig endvidere, at mange børn, der ikke, da de var 11 år, kunne bestå den almindelige optagelsesprøve til eksamensmellemskolen, ved 14 års alderen klarede eksamenskravene lige så godt som og i nogle tilfælde bedre end de børn, der som 11-årige bestod optagelsesprøven. Selvom de her omtalte forsøg endnu ikke er afsluttet, kan de dog sige os noget om den usikkerhed, der er

knyttet til en deling af børnene i 11 års alderen.

Det ærede medlem hr. Hvidberg sagde i går, at man skulle samle sig om at gøre den eksamensfri mellemskole bedre. Det ærede medlem udtalte iøvrigt mange anerkendende synspunkter om en nyordning af skolen, og den interesse, det ærede medlem viser for den eksamensfri mellemskole, anerkender jeg i høj grad. Men når det ærede medlem tilråder, at man skal løfte den eksamensfri mellemskole op i et højere plan, synes jeg ikke, det ærede medlem helt er opmærksom på, at man ved at dele børnene i kloge og mindre kloge, ved at sætte stempel på dem som egnede eller ikke egnede, gør opgaven med at løfte den eksamensfri mellemskole uløselig.

Ja, naturligvis burde man helt anderledes end hidtil sætte ind på at højne den eksamensfri mellemskole; men jeg anser opgaven for uløselig. Den boglige linie, eksamensskolen, er den fine skole, hvor alle forældre vil have deres børn ind. Delingen lægger et tryk over hjemmene, over børnene, over skolen, og sætter sit præg på hele denne skoleafdeling. Man taler om den opstigende linie i den delte skole. Man skulle hellere fæste opmærksomheden ved den nedstigende linie i den eksamensfri mellemskole. Hvem går i denne skole? Er det lærernes børn, er det præstens børn eller borgerskabets børn i al almindelighed? Nej, det er småkårsfolks børn, der går i den eksamensfri mellemskole. I Gentofte er der 72 pct. i eksamensmellemskolen, i København og provinsbyerne 40—50 pct. — taler dette ikke for sig selv?

Jeg vil gerne gøre det ærede medlem hr. Hvidberg opmærksom på nogle ord, der står i bemærkningerne til venstres folkeskolelovforslag, og som lyder:

„ . . . den del af børnene, der ikke kommer ind i eksamensskolen [bliver] let opfattet som dem, der ikke duer. Får de også selv den indstilling, er stor skade sket.

Den her nævnte vanskelighed føles stærkt både i byskole og landsbyskole. Den er så afgørende, at man undertiden fristes til at tale om, at der er nød på færde. . . .“

Og senere siges der:

„Det er en samfundsskade, at der hvert